

f. Er en Trediedel, skulde have Ret til at kunne forhindre Flertallet i at faa den Præst, det vilde have. Naar to Trediedele af Medlemmerne i en Menighed ønske en bestemt Mand, saa maa det under de foreskrevne Former være en Ret for dem, at de da ogsaa faa den, de ønske. Det forekommer mig, at det ærede Medlem her foran (Gad) talte, som om vi ikke vilde indrømme Flertallet en saadan Ret. So, vi indrømme Flertallet den Ret, der tilkommer det, nemlig Afgjørelsen af, hvem der endelig skal være Menighedens Præst, men vi kræve for Mindretallet, den Ret, at komme til Orde forinden, hvad det forekommer os, at Flertallet ikke kan have Noget imod, og som vi ere visse paa, Mindretallet vil sætte megen Pris paa. Det vil bidrage meget til at tilvejebringe et godt Forhold imellem de forskjellige Ansøuelser, som det ikke kan nytte at negte, at der er i Menighederne, og som vil og maa komme, saasnart vi give lidt større Frihed for Menighederne. Det er heller ikke noget Onde, at der er forskjellige Ansøuelser i en Menighed; det er netop en nødvendig Følge af, at der er Liv og Interesse tilstede; men hvad der er det Onde, det er Bitterheden og Hadet, mellem disse Ansøuelser; og det skulle vi søge at forebygge derved, at vi give enhver især, hvad der kan tilkomme den. Det kan jo ikke negtes, at der er Søgne og Menigheder, hvor maasse den meste aandelige Kraft ligger hos Mindretallet; men lad saa et saadant Mindretal have Veltheds til i fuld Maade at gjøre denne aandelige Kraft gjældende, lad det søge at indvirke paa Flertallet ad den aandelige Vej, saameget som det med den Magt, det er i Besiddelse af, formaar, og lad Flertallet, paa den anden Side have Ret til, naar det er et virkelig Flertal, da ogsaa at sige: den Mand vilde vi ikke have, men en anden, der kan tiltale os og bedst passer for os. Det er den naturligeste, simpleste og jevneste Vej. Derfor have vi sagt, at det er vor Overbevisning, at det ikke vil fremkalde den Splid og Bitterhed, som naar man tillægger Mindretallet en unaturlig Ret til at hindre Flertallet i at faa den Præst, det ønsker. Har Mindretallet Ret til at bruge den aandelige Indflydelse, det er i Besiddelse af, kan

og vil Flertallet værgе sig, saafremt det ikke i Virkeligheden søger sig slaaet ved den Kraft og Dygtighed, der taler igjennem den Mand, som fremstilles af Mindretallet, men det, paa samme Tid at give en Frihed, og saa tillige at ville forhindre Følgerne af Friheden, nemlig at der bliver forskjellige Ansøuelser, og at disse komme til at udtale sig og virke for at udbrede sig ligeoverfor hinanden, er en Umulighed. Enten vil det føre til, at der ikke bliver nogen virkelig Frihed, og at de forskjellige Ansøuelser blive begravede under en faldt Enighed, eller ogsaa vil det fremkalde Bitterhed og Splid, og det er netop det, vi ønske at forebygge, ved Siden af at vi tillige ville søge at virke, hvad vi kunne, for virkelig at vække det kirkelige Liv omkring i vore Menigheder, hvor det desværre altfor længe har slumret, for en ikke ringe Del fordi den hele Myndighed overfor Præsteembedernes Besættelse saa længe har været taget ud af deres Haand. Det, siger man, skulde være en saa aldeles ny Ordning, vi her have foreslaaet; ja, det ærede Medlem for Aalborg (Klein) sagde endogsaa, at vi vare gaaede videre end Folkethinget nogenstunde før, at vi end ikke vilde indrømme, at Halvdelen af Ansøgningerne maatte henlægges. Er da denne Ordning saa ny? Er det ikke tværtimod en Ordning, der i sine Grundtræk er kjendt i mange Lande og kjendt meget nærved, nemlig i Slesvig? (Klein: Nei!) So, i Slesvig er der to forskjellige Valgmaader; der er en saadan, hvorved Regeringen igjennem sine Embedsmænd fremstiller 3 Kandidater for Menigheden, og hvoraf den da vælger een, men der er ogsaa en anden Maade, og efter denne foregaar, saavidt jeg hukker, en Trediedel af de slesvigiske Valg, hvorefter alle Ansøgninger sendes til et Kirkekollegium, som det kaldes, et Raad, der overveiende bestaar af Mænd af Menigheden; ja, jeg tror endogsaa, at dette i Landsognene udelukkende er Tilfældet, og dette har dernæst, netop som vi have foreslaaet, at fremstille for Menigheden Tre, kun med den Forskjel, at Ansøgningerne fra disse Tre først sendes til Ministeriet og saa Godkjendelse af dette. Hvis den ærede Rigsdagsmand foretrækker denne Ordning fremfor den, at Ministeriet har Ret til at lægge